

Scientific reports of Bukhara State University

Volume 4
Issue 3 BSU 2020 (3)

Article 12

4-27-2020

NATURALISTIC IMAGES IN THE NOVEL “SISTER CARRIE” BY THE AMERICAN WRITER THEODORE DREISER

Ulugbek Sayulloevich Ochilov

Lecturer at BSU, researcher at Tashkent State University of Language and Literature

Follow this and additional works at: <https://uzjournals.edu.uz/buxdu>

Part of the Comparative Literature Commons

Recommended Citation

Ochilov, Ulugbek Sayulloevich (2020) "NATURALISTIC IMAGES IN THE NOVEL “SISTER CARRIE” BY THE AMERICAN WRITER THEODORE DREISER," *Scientific reports of Bukhara State University*: Vol. 4 : Iss. 3 , Article 12.

DOI: 10.52297/2181-1466/2020/4/3/3

Available at: <https://uzjournals.edu.uz/buxdu/vol4/iss3/12>

This Article is brought to you for free and open access by 2030 Uzbekistan Research Online. It has been accepted for inclusion in Scientific reports of Bukhara State University by an authorized editor of 2030 Uzbekistan Research Online. For more information, please contact sh.erkinov@edu.uz.

УДК: 82.09-311.4(73), 7.036.1

АМЕРИКА ЁЗУВЧИСИ ТЕОДОР ДРАЙЗЕРНИНГ “БАХТИҚАРО КЕРРИ”

(“SISTER CARRIE”) РОМАНИДА НАТУРАЛИСТИК ОБРАЗЛАР

НАТУРАЛИСТИЧЕСКИЕ ОБРАЗЫ В РОМАНЕ АМЕРИКАНСКОГО
ПИСАТЕЛЯ ТЕОДОРА ДРАЙЗЕРА «СЕСТРА КЕРРИ»NATURALISTIC IMAGES IN THE NOVEL “SISTER CARRIE” BY
THE AMERICAN WRITER THEODORE DREISER*Очилов Улугбек Сайфуллоевич*
БухДУ ўқитувчиси, ТДТАУ изланувчиси*Ochilov Ulugbek Sayfullloevich**Lecturer at BSU, researcher at Tashkent State University of Language and Literature*

Аннотация. Уибу мақола Америка ёзувчиси Теодор Драйзернинг “Бахтиқаро Керри” (“Sister Carrie”) романида натуралистик образларни ўрганиши муаммосига бағишланган. Жаҳон алабиётшунослигиде натуралистик бадиий асарларга ёндашувда якдиллик мавжуд эмас. Мақола муаллифи шу масалани ўз илмий қидирувларига таяниб ёритшиига ҳаракат қилган. Унинг фикрича, нафақат Херствуд, балки ҳаётда катта мұваффақиятларга әришган Керри образы ҳам натуралистик бўлиб, бу унинг ахлоқий жиҳатдан тубанлашгани билан изоҳланади.

Таянч сўзлар: натурализм, реализм, танқидий реализм, романтизм, протагонист, экспозиция, асар гояси, образ.

Аннотация. Статья посвящена проблеме изучения натуралистических образов в романе американского писателя Теодора Драйзера «Сестра Керри». В мировой литературе нет единого подхода к натуралистическим художественным произведениям. Автор статьи попытался освещать эту проблему на основе своих научных исследований. Он считает, что не только Герствуд, но и Керри, кто добилась больших успехов в жизни, также является натуралистическим образом. Это объясняется её моральным падением.

Ключевые слова: натурализм, реализм, критический реализм, романтизм, протагонист, идея произведения, образ.

Abstract. The article is dedicated to the problem of study of naturalistic images in the novel “Sister Carrie” by the American writer Theodore Dreiser. In the world literature there is no common approach to the naturalistic literary works. The author of the article tries to consider this problem on the basis of his own research. In his opinion, not only Hurstwood, but Carrie, who had a great success in life, also a naturalistic image because of her moral degradation.

Key words: naturalism, realism, critical realism, romanticism, protagonist, work's idea, image.

Кириш. Америкалик йирик ёзувчилардан бири Теодор Драйзернинг ҳаётдан кўз юмганига бир асрга яқин вақт ўтган бўлса-да, кенг омманинг унинг ижодига қизиқиши кундан кун ўсиб бормоқдаки, пасайгани йўқ. Буюк ёзувчи томонидан ёзилган асарлар Америкача ҳаёт тарзи моҳиятини тушунишга ёрдам беради. Ёзувчининг асарларини ўқиган киши унинг ўзи яшаган жамиятни катта маҳорат билан тасвирлаганини ҳис этади. Бу эса унинг ўзи ҳам ҳаётнинг барча аччиқ-чучукларини бошидан кечирганидан дарак беради.

Теодор Драйзернинг ижоди кенг қамровли бўлиб, баъзилар унинг ишлари танқидий реализм адабий оқимига тегишли дейишса, [2,292; 7,118] бошқалар унинг ижодини натурализмга алоқадор деб ҳисоблашади [3, 46]. Баъзи манбаларда эса реализм ва натурализм бир оқимнинг ўзи ёки “натурализмни “кучайтирилган реализм” деб ҳисоблашади [12]. Адип ва адабиётшунослар орасида натурализмни, ҳаттоқи, “романтизмнинг бир шакли” деб баҳолаганлар ҳам бор [10, 230]. Ушбу мақолада биз натурализм адабий оқимига ва натуралистик образларга муносабатимизни Теодор Драйзернинг “Бахтиқаро Керри” романи мисолида талқин қилишга ҳаракат қилдик

Асосий қисм. Натурализмга оид бадиј асарларда ташки мұхитнинг инсонга таъсири бўрттирилиб кўрсатилади. Биз ўз ишимиизда натурализмга реализмнинг бир тури сифатида ёндашиб, унда воқеалар ҳақоний тасвирланиши, аммо инсон бир иродасиз жонзор тарзида берилиши ҳамда унинг тақдирни фожиавий тугашини кўзда тутиб, натурализмни “пессимистик реализм” деб атаган бўлар эдик. Бу фикримизни далиллаш учун “Бахтиқаро Керри” романига мурожаат қиласиз.

“Бахтиқаро Керри” романи Теодор Драйзернинг биринчи романи бўлиб, 1900 йилда чоп этилди, аммо у адабий танқидчилар томонидан яхши кутиб олинмади. Адабий танқидчилар бу романни “шафқатсиз” ва “ахлоқсиз” деб таърифлаб, унинг кенг тарқалиб кетишига йўл қўймадилар [4, 632]. Биринчи романи муваффакиятсизликка учраганидан кейин ёзувчи ўн йил давомида матбуотда кўринмади. Фақат ўн йилдан кейингина 1911 йилда унинг иккинчи романи “Женни Герхардт” нашр эттирилади. Ундан сўнг кетма-кет “Молиячи” (“Financier”), “Титан”, “Даҳо” (The “Genius”) романлари ёзилади. Биринчи жаҳон урушидан сўнг 1925 йилда икки жилди “Америка фожиаси” романи чиққач, адиб йирик танқидий реалист сифатида бутун дунёга танилади. Бу асар Драйзернинг энг юқори ютуғи бўлиб, XX асрда америка адабиётининг энг яхши асари ҳисобланган. Теодор Драйзер ўз асарларида америкача ҳаёт тарзининг ҳамма томонларига эътибор берар эди. Америкалик танқидчилар ва адабиётшунослар Драйзер тасвирлаган катта бизнес оламининг сўзсиз ишончли ва чукур ифодаланганинг сири нимада эканлиги тўғрисида бош қотиришар ва бу саволга яқдиллик билан бунинг сири муаллифнинг ҳаётни чукур ва ҳар томонлама билишидадир, деган холосага келишарди. Драйзернинг ижоди жуда кенг қамровли бўлиб, илмий ишларда, ўқув адабиётларида атрофлича баён этилган. Шуни инобатга олиб, бевосита ўзимиз ёритмоқчи бўлган мавзуга ўтамиз.

Юқорида таъкидланганидай, Теодор Драйзернинг биринчи романи “Sister Carrie”га нисбатан (аслида унинг таржимаси “Синглим Керри” бўлиб, аммо бу асар ўзбек китобхонига “Бахтиқаро Керри” номи билан маълум бўлганлиги туфайли биз ҳам ишимиизда уни шу ном билан атадик) қатор қарама-қарши фикрлар билдирилган. Жумладан, ўша даврда нашр эттирилган “Сиэтл пост-интеллиженсер” газетаси “Бахтиқаро Керри” романини бадиј ижод намунаси сифатида ҳеч қандай қийматга эга эмас, деб баҳолади. “Ҳарпер энд Бразерс” нашриётининг тақризчиси эса аксинча, “кўлёзмада жуда кучли томонлар бор, у кўргазмали, гўё қалам билан чизилган расм каби. ... Бундан йигирма йил олдинги Чикаго жамиятининг ҳаёти ҳақиқатдан ҳам шундай эди”, – деб романга реалистик асар сифатида юқори баҳо беради [11, 270]. Бундай қарама-қарши фикрлар ва баҳслар кейинчалик романга қизиқишни янада кучайтириди.

Теодор Драйзер ҳаёти ва ижодининг тадқиқотчиси И.Дубашинский “Бахтиқаро Керри” романи яратилгандан кейин унинг муаллифига қарши уруш очганларини, аммо Драйзер бўхтону таҳдидларга парво қилмай, ҳаётни ҳақоний тасвирлашда давом этганини ва кенг китобхонлар оммасининг хурмат ва меҳрига сазовор бўлганини ёзади [7, 4]. Адабиётшунос олим Я.Н. Засурский: “Бахтиқаро Керри” америка адабиётида XX асрни очиб берган асардир”, – деб ёзади [8, 60].

Табиийки, романни ёзаётган пайтда Драйзер моҳиятига кўра нодир ва саркаш асар яратаетганидан бехабар эди. У ўзи кўрган ва билган ҳаётни, баҳт ва бойлик учун курашга тортилган америкаликларни тасвирлар эди. Ўша пайтларда Америка учун баҳт ва бойлик синоним тушунчалар эди. Теодор Драйзернинг биринчи романини ўқиган китобхонга бошида муаллиф шу фикрга қўшилгандек туюлади, аммо бутун асарни ўқиб, уни мушоҳада қилгандан сўнг муаллифнинг “баҳт бойликда эмас”, деган фикрни олға сурганини илғайди.

“Бахтиқаро Керри” романининг мазмуни жуда оддий. Камбағал оиладан чиққан ёш қиз Каролина Мибер ёки Керри (уни оилада шундай деб чакиришарди) чекка жойдан Чикагога яхши ҳаётга эришиш учун келади:

Caroline, or Sister Carrie as she had been half affectionately termed by the family, was possessed of a mind rudimentary in its power of observation and analysis. Self-interest with her was high, but not strong. It was nevertheless her guiding characteristic. Warm with the fancies of youth,

pretty with the insipid prettiness of the formative period, possessed of a figure which tended toward eventual shapeliness and an eye alight with certain native intelligence... [6,23]

Ушбу парчада Керрининг узоқ қишлоқдан шахарга келгани, ҳали жуда ёш эканлиги, эндиғина ривожланаётгани, қомати эндиғина шаклланаётгани, унинг қалби ёшлиқ орзуларига тўла эканлиги тасвирланган. Бу билан ёзувчи қизнинг ҳали фур эканлигини, уни нималар кутаётганини тасаввур ҳам қилолмаслигини баён этган.

Шунингдек, Керрини китоблар мутолааси қизиктирмаслиги, нафосатли аёлларга ўхшаб чиройли ҳаракатлар қилолмаслиги тасвирланиб, бу билан унинг ҳаётий тажрибаси йўқлигига фоятда нозик йўл билан ишора этилган:

“Books were beyond her interest – knowledge a sealed book. In the intuitive graces she was still crude. She could scarcely toss her head gracefully. Her hands were almost ineffectual for the same reason. The feet, though small, were set flatly. And yet she was interested in her charms, quick to understand the keener pleasures of life, ambitious to gain in material things. A half-equipped little knight she was, venturing to reconnoitre the mysterious city and dreaming wild dreams of some vague, far-off supremacy which should make it prey and subject, the proper penitent, grovelling at a woman's slipper.” [6, 23]

“Керрини мутолаа сира қизиктирмас – билим олиши унинг учун берк эди. Нозу карашма бобида унда тажриба борлиги мутлақо сезилмасди. У бошини орқага ташлашни ҳали ўрганмаган, қўлларининг ҳаракати ҳам беўхшов, ингичка оёқларини ҳам оғир-вазмин босиб юради. Шундай бўлса-да, у ўзига қараб юрас, ҳаёт қувончларига бағрини очар ва моддий неъматларга зўр бериб интиларди” (Э.Носиров таржимаси) [5, 19].

Кўриниб турибдики, асарнинг экспозицияси, яъни бошиданоқ, муаллиф Керри учун ҳашаматга бўлган қизиқиш ўқиши, ўрганиш, донишга бўлган интилишдан кучлироқ эканини таъкидлайди. Худди шу интилиш Керрининг тўғри йўлдан оғишига сабаб бўлади.

Кейинчалик Керри пойафзал фабрикасига ишчи бўлиб ишга киради, амма бу иш унга моддий фаровонлик ҳам, ёш қалбига хурсандчилик ҳам, қониқиш ҳам олиб келмайди. Унга ишлари юришиб кетаётган коммивояжер Друэ эътибор беради ва уни ўз қарамоғига олади, кейин эса Керри ўз тақдирини Чикагонинг кўзга кўринган барларидан бирининг бошқарувчиси Херсвуд билан боғлайди. Херсвуд оиласи бўлганлиги сабабли Керрига уйлана олмайди. У Керрини деб жиноятга кўл уради: ишхонасидан йирик миқдордаги пулни ўзлаштириб, Керри билан аввал Монреалга, кейин эса Нью Йоркка жўнайди.

Нью Йоркда Херсвуд Чикаголик иши юришиб турган тадбиркордан аста-секинлик билан бир жойдан бошқа жойга бошпана излаб юрувчи аянчли тиланчига айланиб боради. Керри эса бу вақтга келиб машхур актриса бўлган ва унга у учун ўз келажагини гаровга қўйган, қашшоқ Херсвуд энди умуман керак эмас эди.

Роман протагогисти Керри гуноҳларга тўла ҳаёт олиб борганига қарамасдан, охир-оқибатда кўпчилик орасида обрўга эга бўлади ва содир этган гуноҳларига афсусланмайди. Керри шон-шуҳрат зинапояларидан кўтарила бориб, оддий ва шу вақтнинг ўзида буюк бўлган севги, оналик, ҳамдардлик, дўстлик каби инсоний шодлик туйғуларини йўқотиб боради.

Шундай кўркам, дид билан кийинадиган, жамиятда анча юқори мавқега эга бўлган кимса кейинчалик Керрини деб, унинг муваффақиятини деб ночор гадога айланади. Херсвуднинг ишсизлик ва очликдан ҳар қандай ишни бажаришга, ҳатто ҳожатхоналарни тозалашгача борганини Драйзер қўйидагича тасвирлайди:

Thus was Hurstwood installed in the Broadway Central. But not for long. He was in no shape or mood to do the scrub work that exists about the foundation of every hotel. Nothing better offering, he was set to aid the fireman, to work about the lavatory, and do anything and everything that might offer. Porters, cooks, clerks, all were over him. [6, 506]

Бу Керрининг машхур бўлиб кетишига моддий ёрдам берган, уни деб оиласи, болаларидан воз кечган, энди Керрига керак бўлмаган кишининг аянчли аҳволи эди.

Муаллиф Керрининг сурати ва сийрати бир-бирига мос эмаслигини маҳорат билан тасвирлаган. Керрининг ташқи кўриниши гўзал, дилкаш:

Carrie was really very pretty. Even then, in her common-place garb, her figure was evidently not bad and her eyes were large and gentle. [6, 185]

Аммо унинг сийрати, яъни ички дунёси қолоқ ва қашшоқ. Унда кўпчилик аёлларга хос бўлган вафодорлик, шукроналик, ўз жуфтини ёмон кунларда қўллаш хислати йўқ. Керрининг пулга бўлган муносабатини ёзувчи унинг хаёллари орқали қисқа ва лўнда баён этган:

Ah, money, money, money! What a thing it was to have.

Эҳ пул, пул, пул! Пулдор бўлсанг қандай яхши! (Э.Носиров таржимаси)

Керри чўнтағидаги пулга қўли етди дегунча ўзини енгил сезарди. Аввалига оғир хаёлларга берилиб, сўнгра қўли пулга тегиб, барча ташвишлардан қутулгандай бўларди. Ҳерсивуддан фарқли ўлароқ, Керри орзуси йўлида ҳеч қачон орқага чекинмайди. Доимо мақсадига томон олға интилади. Қанчалик қийин ва бесамар бўлмасин, иш ахтаришдан воз кечмайди. Бундай шароитда унинг олдида фақат икки йўл қолади. Биринчиси ҳаммасидан воз кечиш, иккинчиси Друэ билан бирга яшаб, унга тобеъ бўлиб қолиш. У орқага қайтишдан кўра шу йўлни афзал кўради. Бунда нафақат Керри, балки жамият, унинг атрофидаги яқинлари ҳам айбдор.

Керри кучли шахс, аммо худбин. Унинг худбинлиги Друэ ва Ҳерствуд билан муносабатларида намоён бўлади. Ҳерствуд бой-бадавлат, жамиятда ўз ўрнига эга. Керри эса ундан фойдаланиб, унинг ёрдамида бир поғона бўлса ҳам юқорига кўтарила олади. Аммо Ҳерствуд пулсиз қолиб, жамиятда ўз мавқенини йўқотгандан кейин, Керри уни ташлаб кетади. Ниҳоят, Керри қийинчиликларни енгил ўтиб, машҳур актрисага айланади. Энди у барча нарсага эришди, аммо баҳтли эмас. У узоқ йўл босиб, ўзи истаган барча орзуларига эришади. Аммо унинг ҳаётининг мазмуни йўқ.

Асарнинг яна бир protagonisti – Ҳерствуддинг ҳаёти бутунлай ўзгача. Керри пастдан юқорига кўтарилиган бўлса, Ҳерствуд, аксинча, юқоридан пастга қараб боради. Унинг биргина хатоси бардаги пулни ўзлаштириб, Керри билан қочиб кетгани эди. Бу қилмиши унинг ҳаётини барбод этади. Шу воқеадан сўнг у мавқeidan, бойлигию обрў-эътиборидан айрилади. Аслида Ҳерсвуд виждонсиз эмас. У ўзи ишлаб юрган жойдан катта миқдордаги пулни ноқонуний олиб кетганидан кейин виждон азобида қийналади ва ўзи анча ночор аҳволда бўлишига қарамай, бу пулни қайтариб жўнатади. Аммо у ҳаётда ўз ўрнини топишга ҳаракат қилса-да, муваффақиятсизликка учрайди, ишсизлиги, иш топишга астойдил ҳаракат қилмаслиги туфайли Керри олдида кундан-кунга қадрсизлана бошлайди. Охир-оқибатда Ҳерствуд ҳам маънан, ҳам жисмонан инқизозга юз тутади, ўзига қарамай қўяди ва охирги қолган пулини ўзининг жонига қасд қилишга сарфлайди.

Керрининг худбинлиги ва лоқайдлиги, айниқса, унинг иш ҳақини олган кунларида яққол намоён бўлади. У пулни олганига мамнун бўлиш ўрнига қайғуга тушади: пулнинг бир қисмини Ҳерствудга сарфлашига ачинади. Ҳерствуд Керрини баҳтли қила олмади, аммо Керри ҳам, ўз навбатида, Ҳерствуд билан баҳтли яшашлари учун ҳеч нима қилмади. У ишдан келганидан кейин Ҳерствуд билан ўзининг қувончларини баҳам кўрмас, Ҳерствуд ҳам, ўз навбатида, унинг муваффақияти билан қизиқмас эди. Ҳерствудни ташлаб кетгач, унинг ҳаётининг янги саҳифаси очилади. У кундан-кунга машҳур бўлиб боради, кўп пул топа бошлайди, шон-шуҳрат, муҳлислар унинг ҳамроҳи. Керри у билан кардабалетда рақсга тушган қизлар орзу килган ҳаёти асарда моҳирона акс эттирилган.

Керри кучли, табиатан курашувчан бўлганлиги учун юқори поғоналарга кўтарилади. Ҳерствуд эса кучсизлиги, димоғдорлиги туфайли ҳалок бўлади. Керри образининг ҳакқонийлиги танқидчилар ўртасида шубҳа туғдирмади, аммо тубанликка юз тутган аёл муаллиф томонидан қораланиш ўрнига муваффақиятга эришгани, кўкка кўтарилигани кўпчиликка ёқмади ва асар кўп баҳсу мунозараларга сабаб бўлди. Муаллиф Керрининг кўтарилиши ва тубанликка юз тутишида ғайриоддий бирон нарса кўрмайди, Керрининг тақдирига ўша вактда хукмронлик қилаётган ҳаёт намунасига хос америкача ҳодиса деб қарайди. Керри обрў ва давлатга эришади, аммо баҳт тополмайди. Баҳт билан бойликнинг қарама-карши қўйилиши, уларнинг мос тушмаслиги ўнлаб йиллар давом этган америкача ҳаёт тарзи қоидалари учун зарба эди.

Теодор Драйзер ўзининг “Бахтиқаро Керри” романи орқали “бахт пулда эмас” деган фикрни олға суради. “Асарнинг асосий ғояси Америкада барча учун баробар имкониятлар мавжуд, деган иллюзияни фош этишда кўринади” [1, 305]. Камбағал қиз Керри актисалик орқали аҳволини ўнглаб олган бўлса-да, у бунга ахлоқий тубанлик натижасида эришади. Керри бахтга ҳақиқий меҳнат, ҳақиқий санъат орқали эришмоқчи бўлса-да, лекин ўша жамиятда ҳалол меҳнат орқали бахтга эришиш мумкин эмаслигини тушунади.

Романи ўқиши жараёнида ёзувчи Керрини ҳам салбий, ҳам ижобий томонлари бўлган инсон сифатида тасвирлаган. Керри ёлғиз қолганида, ўзининг аҳволи, қўяётган қадамлари ҳакида ўйлар, хаёлан ўзини оқлашга уринар эди. Аммо унинг қалбида бир нидо унга қарши чиқар, қилаётган ишлари нотўғрилиги, ҳатто қаршилик қилишга уринмаганлиги, гарчи бечораҳол бўлса-да, ҳалол қизларнинг танлаган йўли тўғри эканлиги ҳақидаги хуносага келарди. Демак, унинг ичидаги эзгулик ва тубанлик кураш олиб борарди, аммо атроф-муҳит таъсирида, жамиятдаги аҳвол таъсирида бу ички кураш ўз моҳиятини йўқотади ва Керри ўзи учун қулай йўлдан бораверади. Худди шу хусусият романнинг натурализм оқимига тегишли эканини кўрсатади.

Хуноса. Хуллас, Теодор Драйзернинг “Бахтиқаро Керри” романи бош қаҳрамонлари Керри ва Ҳерсвуд катта маҳорат билан тасвирланган натуралистик образлардир. Бунда Ҳерсвуднинг натурализм оламига тегишлилиги ҳеч кимда шубҳа туғдирмайди: у чиндан ҳам ихтимоий ҳаётнинг зарбаларига чидай олмаган, охири жонига қасд қилган иродасиз инсон. Аммо Керри образи жуда мураккаб, доим катта баҳсларга сабаб бўлган. У жуда курашчан, ўз мавқеи учун жон-жаҳди билан ҳаракат қилган ва охир-оқибатда катта муваффақиятга эришган аёл. У қандай қилиб натуралистик образ бўлсин?! Аммо, фикримизча, у ҳам маълум маънода иродасиз: у жамиятдаги ўрнига аёллик қадридан, номусидан кечиш эвазига эришди. Демак, муаллиф учун ҳам, маънавияти баланд китобхон учун ҳам, у ахлоқий жиҳатдан ўлик. Бу ўринда муаллифнинг “бахт бойлиқда эмас” деган ғояси янада ёрқинроқ намоён бўлади.

АДАБИЁТЛАР

1. Azizov Q., Qayumov O. Chet el adabiyoti tarixi. - T.: O'qituvchi, 1987. - 325 b.
2. Bogoslovskiy V.N., Grajdanskaya Z.T. Zarubejnaya literatura XX veka. - M.: Prosveshenie, 1979. -351 s.
3. Bronkovich T. Dreiser and his contemporaries. – USA: New York Publishing House, 2000. – 46 p.
4. Grajdanskaya Z.T. Zarubejnaya literatura XX veka. - M.: Prosveshenie, 1973. - 750 s.
5. Drayzer Teodor. Baxtiqaro Kerri. E. Nosirov tarjimasi. - T.: Sharq, 2007. -512 b.
6. Dreiser Theodore. Sister Carrie. – Moscow: Higher School Publishing House, 1968. – 596 p.
7. Dubashinskiy I. Predislovie. V kn. Dreiser Theodore. Sister Carrie. - Moscow: Higher school Publishing House, 1968. Rr. 5-18.
8. Zasurskiy Ya.N. Amerikanskaya literatura XX veka. - M.: Izdatelstvo Moskovskogo universiteta, 1984. - 502 s.
9. Menken G. Theodore Dreiser. The Critical Reception. – New York, 1972. – 712 p.
10. Ruland R. and Bradbury M. From Naturalism to Postmodernism. – USA: Penguin Books, 1992. – 457 p.
11. Uoter Allen. Traditsiya i mechta. - M., 1970. - 423 s..
12. <http://xroads.virginia.edu/-Hyper> Realism/chap01/html.

УДК: 398.2

НЕМИС ВА ЎЗБЕК ЭРТАКЛАРИДА ЛАЙЛАК ОБРАЗИ ИФОДАСИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАР

ХАРАКТЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ОБРАЗА АИСТА В НЕМЕЦКИХ И УЗБЕКСКИХ СКАЗКАХ

CHARACTERISTIC FEATURES OF THE IMAGE OF STORK IN GERMAN AND UZBEK FAIRY TALES

Жумаев Акмал Ахматович
БухДУ мустақил изланувчиси

Jumaev Akmal Akhmatovich
independent researcher BSU